

Ujevn hybrid

PUBLISERT 5. juni 2012

Kjentmann: Ingvar Wilhelmsen (bildet) har hatt stor suksess med tidligere utgivelser. I følge vår anmelder er hans nye bok mer ujevn.

Foto: Helge Skodvin

Ingvar Wilhelmsen | **Det er ikke mer synd på deg enn andre** *En bok om ansvar og frigjøring*, Hertervig Forlag, 2011. 150 sider

Ingvar Wilhelmsen nyter stor respekt som kliniker og fagformidler. Alle vet hvem han er, han har nådd dit hvor man ikke trenger annen presentasjon enn sitt eget navn.

Wilhelmsens nyeste utgivelse er en enkelt utstyrt og relativt billig bok med den potensielt kontroversielle tittelen «Det er ikke mer synd på deg enn andre». Det var med disse ordene forfatteren i desember 2007 ga momentum til den langveisfarende pasientens endringsdynamikk, og dermed satte i gang en bemerkelsesverdig tilfriskningsprosess som fire år senere rekapituleres i boks form og med «Berit (30)» som gjennomgangsfigur.

**«Boken føres inn i en
sjangerforvirret krisetilstand
som ikke engang Wilhelmsens
vidd og uomtvistelige
fortellertalent kan berge den ut
av»**

Han syntes ikke synd på henne, han responderte ikke som forventet verken på hennes vanskelige oppvekst eller hennes viltvoksende symptomflora. Selv da hun delte sine mest hjerteskjærende opplevelser, holdt doktoren øynene tørre og hodet klart og lot ikke sin eventuelle trøstetrang forpurre det sentrale terapeutiske prosjekt: Konfrontere offerrollens dysfunksjonalitet, motivere for aktiv utøvelse av ansvar for eget liv.

Sjangermessig? Bedømt ut fra intensjon er det en selvhjelpsbok. Forfatteren skriver på første tekstsider: «Denne boken er spesielt beregnet på mennesker som har låst seg fast i en offerrolle?» Wilhelmsens primære faglitterære virkemiddel er denne gang å skape dynamikk ved å la teksten veksle mellom pasientens egen beretning og behandlerens kommentarer. Det starter lovende, men faller mer og mer fra hverandre utover i boken. Regien blir for slapp. Forfatteren makter ikke å disiplinere seg. Vi finner ham stadig vandrende av sted i andre retninger enn de som ville ført ham vellykket fram til reisens mål. Underveis inkluderes det rikelige mengder lærebokaktig innførende stoff om psykiatriske diagnoser og psykologiske behandlingsmetoder. Dette stoffet blir stående for mye for seg selv, det bindes ikke godt nok sammen med gjennomgangsfigurens historie, og fører på den måten boken inn i en sjangerforvirret krisetilstand som ikke engang Wilhelmsens vidd og uomtvistelige fortellertalent kan berge den ut av.

For både forfatter og stoff har potensial i seg, dette *kunne* blitt en veldig god bok. Når Wilhelmsen blir engasjert, når han trer inn i teksten, leverer han på godt leseverdige nivå. På sitt aller beste er han aldeles ypperlig, som når han avslappet og med glimt i øyet deler egne sykdomserfaringer for å illustrere faglige poenger.

Det er altså en ujevn bok. På sitt beste velskrevet og engasjerende, på sitt verste slurvete i språket og uten tilstrekkelig substans, som en tompratende radiovert med altfor mye sendetid å fylle. Jeg tilhører ikke bokens egentlige målgruppe, og det kan – til forfatterens forsvar – ha gjort min leseropplevelse systematisk dårligere. Det er tross alt ikke oss som for tiden ikke er fanget i offerrollen, denne boken er skrevet for. Min erfaring er likevel at den virkelig gode bokens kvaliteter trer fram med en styrke som

gjør grad av målgruppetilhørighet mindre relevant. Det skjedde ikke denne gangen. Jeg tror Wilhelmsen kunne hatt mye å vinne på å samarbeide med en sterkere forlagsredaksjon.

Anmeldt av Sverre Hoem, psykolog, selvstendig praksis

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 49, nummer 6, 2012, side